

Toimivin jahtimalli käyttöön

Puskaradio alkoi soida, kun maa- ja metsätalousministeriön valmistelemista, hirvenmetsästystä koskevista laki/asetuspykälistä tihkui tietoa. Soitin heti valmistelusta vastaavalle virkamiehelle ja yllätyksekseni kuulin, että keskinen Lappi olisi jäämässä ulkopuolelle ”Ylä-Lapin mallista” hirvenpyynnissä.

Mallia on kokeiltu Utsjoen, Enontekiön, Inarin ja Muonion kunnissa, missä pyynti on alkanut 1.9.–20.9. Sen jälkeen on pidetty kolmen viikon kiimarauhoitus ja jatkettu sitten pyynti loppuun. Malli on todettu toimivaksi, joten olemme naapuririistanhoitoyhdistysten kanssa ilmaisseet haluamme liittyä siihen.

Virkamiesvalmistelussa aikaistetun pyyntimallin raja kulkisi keskisen Lapin pohjoispuolella. Ulos jäisivät Rovaniemi, Pello ja Ylitornio. Sinne ehdotetaan samaa, uutta mallia, jota sovelletaan muualla Suomessa. Siinä pyynti alkaisi passiivisella käyttäyspyynnillä viljelyksiltä 1.9. Viljelty pelto tarkoittaa aktiivisessa maatalouskäytössä olevaa peltoa, johon eivät riistapelot kuulu. Esimerkiksi Rovaniemellä kriteerit täyttyviä viljelyksiä on todella vähän. Varsinaiseen pyyntiin, johon kuuluu koirat ja muut pyyntimuodot, päästäisiin vasta lokakuun toinen lauantai.

Vasasuojaan tehtävät muutokset ovat myös mukana ministeriön lakisuunnitelmassa. Tällä tarkoitetaan, ettei hirvilehmää, jota saman vuoden vasa seuraa, saa ampua. Tässä rangaistavuus säilyisi käyttäyspyynnin ajan, mutta poistuisi varsinaisen pyynnin alettua. Siinäkin näitä tilanteita pitäisi pyrkiä välttämään, mutta jos näin käy, jatkopyynnissä on keskityttävä vasan pois saamiseen.

Esityksessä on hyviäkin elementtejä, koska varsinkin koirapyynnissä emä monesti piilottaa vasikan ja vahinko pääsee tapahtumaan. Nykyisellään rangaistusmenettely on todettu liian ankaraksi vahinkoon nähden.

Lokakuun puolivälissä alkava hirvenpyynti muodostuu haasteelliseksi aikaisen syksyn sattuessa, sillä vaaraisilla alueilla on usein paksu lumipeite jo lokakuun loppupuolella. Pyynti paksun lumen aikaan on erittäin vaarallista varsinkin koirille, joita joutuu usein hirvien tallomaksi. Myös korkeat lumipenkat jokien rantatörmillä ja riite ovat koituneet monen koiran kohtaloksi.

Oman riskinsä on myös siinä, että vaikeiden olosuhteiden sattuessa peräkkäisinä syksyinä jää pyynti vajavaiseksi. Silloin hirvikannat pääsevät hallitsemattomaan kasvuun aiheuttaen vahinkoa metsissä ja tieliikenteessä.

Ministeriössä on ilmeisesti unohdettu poromiehet. Olemme aikaisemmin tehneet poromiesten kanssa yhdessä ministeriöön kannanoton, jossa totesimme halun päästä mukaan Ylä-Lapin malliin. Kolmen viikon kiimarauhoituksen aikana olisi poromiehillä oma rauha suorittaa ettotöitä metsissä. Riistanhoitoyhdistyksiä ja metsästäjiä veloitetaan useissa lain ja asetuksen kohdissa huolehtimaan riistakantojen, tässä tapauksessa hirvikannan pysymisestä säädylisellä tasolla erilaisten vahinkojen välttämiseksi. Nyt ollaan luomassa tilannetta, jossa uusilla pykälillä voidaan saada aikaan tilanne, jossa vaikeutetaan jo voimassa olevien pykälien noudattamista.

En ymmärrä keneltä on pois, jos meidän ja naapuriyhdistysten mielipidettä kunnioitettaisiin ja pääsisimme mukaan Ylä-Lapin malliin. Uskon meidän itse tietävän parhaiten tärkeitä metsästysolosuhteet. Toivon, että asiasta käydään vielä laaja kuulemismenettely ja pääsemme virallisesti – jälleen kerran – ottamaan asiaa kantaa.

Toivottavasti saamme äänemme kuuluviin ja päätöksentekijän ymmärtämään, ettei heidän tarvitse päättää asioita meidän puolestamme. Haluamme suoriutua syksyisestä jahdissa turvallisesti ilman tekemällä tehtyjä vaikeuksia. Vaikuttamisella alkaa olla kiire, sillä virkamiehen lausuman mukaan uudistukset on tarkoitus olla voimassa syksyllä 2017.

Timo Marttinen

Kirjoittaja on Rovaniemen riistanhoitoyhdistyksen puheenjohtaja.